

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Koptarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petivrstna (72 mm):
za enkrat . . . . . 13 h
za dvakrat . . . . . 11 "
za trikrat . . . . . 9 "
za več ko trikrat . . . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravništvo je v Koptarjevih ulicah št. 2. — V sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Upravniškega telefona št. 188.

Novo upanje.

Za novo leto smo dobili novo vlado. Sicer je odstopil edini dr. pl. Körber in so ostali vsi njegovi tovariši, vendar je bil Körber duša sistema, ostali ministri le njegovi dvorni svetniki. Poleg tega je bil dr. pl. Körber „kat' exoben“ nemški minister s tremi portfelji. Mnogo je govoril in obljuboval, končno mu je zmanjkalo sape. Navzlic vsej hvali, s katero so ga obsipali zvesti in dobro plačani časnikarji, je zapustil nasledniku poleg praznih državnih blagajnic največji nered v državi.

Zasluga Körberjeva je, da je padel vpliv in ugled avstrijskega parlamenta pod ničlo. Parlament bi moral biti faktor, ki nadzoruje eksekutivo, faktor, brez katerega v ustavni državi ni mogoča najmanjša odredba, ki sega v državni mehanizem. Dr. pl. Körber in njegovi poslušni oprode pa so do temelja uničili moralno podlago ne samo parlamentu, marveč parlamentarizmu sploh. Res, da je moral delati s slabim političnim materialom, a ravno za njegove dobe je politična korupcija kazala kar gola rebra. Poleg tega je podedoval stari greh nemške birokracije, katerega se ni mogel otresti navzlic mnogim prevaram.

Dne 24. t. m. se zopet snide državni zbor. Vprašanje je sedaj, ali se posreči baronu Gautschu, da napravi red v državi in parlamentu. Mnoga nujna vprašanja čakajo rešitve v parlamentu. Treba je vladi mnogo poguma, odločnosti in previdnosti, da izvrši to nalogo. Da ima baron Gautsch dobro voljo, o tem ni najmanjšega dvoma. Ali pa ima tudi dovolj moči? Od tega bo odvisen nadaljni razvoj situacije. V prvi vrsti je potrebno, da omogoči vsaj začasno premirje in si ustvari normalne razmere v zbornici. In v tem oziru ima baron Gautsch nekoliko lažje stališče, kar daje vsaj nekaj upanja. Baron Gautsch pozna stranke, njih težnje in zahteve. Rôk nima še vezanih na nobeno stran, zato ga tudi stranke „a priori“ ne štejejo med nasprotnike, izvzemši Vsenemce, ki sploh z nobenim avstrijskim ministrom niso zadovoljni. In to že mu olajša nalogo.

Prva skrb barona Gautscha je bila, da si ogleda parlamentarno bojišče. V ta namen se je minole dni posvetoval z mero-dajnimi poslanci raznih strank in narodnostij. Slišati je hotel njih mnenja in želje,

da si ustvari jasno sodbo o sredstvih, s katerimi mu je mogoče odstraniti največje ovire na poti do parlamentarnega dela. Ali se mu posreči? Brez vsacega dvoma se novo zasedanje vsaj prične brez obstrukcije. Češki poslanci in z njimi združena „Slov zveza“ hočejo slišati program nove vlade ter videti njena prva dejanja, ki pokažejo smer politike. Vse resne stranke so čutile težko breme dosedanje večletne parlamentarne bede, zato se tudi ne bodo upirale, ako vlada nastopi pravo pot na praktično polje političnega dela ter tako zopet poživi „mrtvo mesto“, ki krije pod razvalinami toliko nad in upanja.

Kar se tiče jugoslovanskih poslancev, je njih stališče znano. Zahtevali bodo tudi od nove vlade, da jim izpolni vsaj najnujnejše kulturne in gospodarske zahteve. In med prvimi kulturnimi zahtevami je vseučilišče v Ljubljani. Ker se vlada resno bavi z vprašanjem glede italijanskega vseučilišča, smemo pričakovati, da naše zahteve, ki ni neizvršljiva, ne položi „ad acta“. Ako baron Gautsch ubere pravo pot in uporabi prava sredstva, smemo upati, da se mu posreči težka naloga in da se parlament oprosti železnih verig obstrukcije.

Napete razmere med Avstrijo in Italijo.

Čudno je, in vendar je res. Italija in Avstrija sta zaveznici in isti politični — trozvezi. Med Kvirinalom in cesarsko palačo na Dunaju obstoje najbolj prijateljske razmere, vedenje obeh vlad je baje najkorektnije, in vendar vzlic vsemu temu se množe glasovi in znaki, da so se med Avstrijo in Italijo razvile take razmere, da čuti Avstrija potrebo za izdatno pomnoževanje svojih garnizij ob avstrijsko-italijanskih mejah. Tako n. pr. pripovedujejo listi — ki so sicer tudi med obojevalci trozveze — o razgovoru z nekim odličnim državnikom, ki je zatrdil, da razmere med obema državama nikakor niso take, da bi jih mogli imenovati korektno. Izlasti da ozlovolja na Dunaju sovražna pisava italijanskih listov in agitacija radi adrijanskega morja. Iredentizem — pravi dotični državnik — raste rapidno, toliko v Avstriji kolikor v Italiji. Potemtakem se ni čuditi, ako se hoče Avstrija z gotovimi odredbami zavarovati pred presenečenji. Take odredbe so tudi razna premeščenja in spo-

polnjevanja garnizij, zlasti v južnem Tirolu in na Koroškem.

Jako vplivni avstrijski državnik se je o pomnoženju avstrijskih čet ob italijanski meji izjavil tako le: Avstrijski krogi niso smeli nikakor prezreti važnih dejstev, da so se pokazale italijanske torpedovke na važnih točkah našega obrežja, da so Italijani ustanovili brezžično brzojavno postajo ob albanskem obrežju, ob avstrijski meji. Tudi je znano avstrijskim oblastim, da je v Italiji in v Avstriji irendenta vedno bolj mogočna. Končno je izjavil, da Avstrija nikakor ne namerava napada na Italijo, a potreba je, da je država zavarovana pred morebitnimi presenečenji.

O premeščenju vojaštva se poroča, da pride 20. lovski bataljon, ki je bil dosedaj v Judenburgu, v Trst. Lovski bataljon št. 8. v Trbižu bo popolnoma razdeljen in bodo stotnije nastanjene v Zgornjem Dravogradu, Kotju, Mavtenu in v Kortini. Tudi posadki med Pontabljem in Malborgetom in ob križpotu med Bovcem in Predilom bosta pomnoženi z dvema lovskima bataljonoma. Nadalje nameravajo tudi premestiti 9 lovski bataljon iz Beljaka.

„Corr. della Sera“ v Milanu poroča, da proučuje komisija generalnega štaba o novih italijanskih utrdbah ob avstrijski meji.

Rusko-japonska vojska. Položaj v Mandžuriji.

(Razgovor od članov našega uredništva z odličnim avstrijskim častnikom.)

Ruska vojska je razdeljena v tri vojne skupine, od katerih ena (tretja) se sedaj še razvrščuje ob gorenjem Tajcihu, v prostoru Sincintin-Becijuj (ob Tajcihu), južnovzhodno od Cijan Hecina in pri Musjatinu. Druga armada je na gorenjem Sahu s sprednjimi stražami pri Banjapudci in je v zvezi z desnim krilom tretje armade v dolini Tajciho v črti soteske Ucilin, Sjaosür, z desno, prvo armado pa na poti, ki vodi od Banjapudce v severovzhodni smeri po dolini Saho, približno pri Fendjapu (na Sahu).

Fronta prve armade je od Fendjapu po višinah južnega brega Saha, severno Linčipu, od tukaj v polukrogu proti Cantanu (na Hunhu), od tu zapadno proti Tsaoštjajaju (na Liaohu), proti črti Sinmintin, tako da stoje glavne čete teh treh armad po redu od zapada proti jugovzhodu v črti Sinmintin-Mukden-Sincintin (na Sujcihu).

Južno zgoraj imenovane prve ruske črte, torej ruskih predstraž, stoji glavna ja-

ponska vojska, tudi razdeljena v tri armade in sicer:

Tretja armada v prostoru, ki ga meji južno Saho, zapadno železnica Mukden-Lojan in severno Tajciho.

Druga armada ob cesti Mukden-Lojan, severno Lojana.

Prva armada vztočno od tu do okolice Benziho (na Tajcihu); desno krilo iste je zapadno od črte soteske Ucilin-Sjansür.

Oddelki so pri Tsijanšanu ob cesti Sajmaci-Sincintin.

Kaj nameruje Kuropatkin s takim razvrščanjem svojih čet in kaj utegnedeoseči?

Kuropatkin hoče vplivati, kakor se razvidi iz vsega položaja, na desni bok in ledje japonske vojske v črti Sinmintin, Sajmaci, Fencenvan. V doseg tega pomika on svoje levo krilo v sedanjih zimski dobi proti edini in zadnji sovražni dovoznici cesti (Fuzan-Antun - Fengčunvan - Ljao-ajan). Pri tem moramo opozoriti, da je cesta Inkan, katero so imeli do sedaj Japonci za glavno dovozno črto, že zamrznjena, tako da je za sedaj in do pomladi črta Daljni-Port Artur Ljaojang edina dovozna cesta. In še ta cesta bo utegnila vsled stroge letošnje zime postati nerabljiva, ker utegne zamrzniti tudi luka Daljni, tako da bodo Japonci navezani do spomladi edino na cesto, ki vodi s Koreje čez Fuzan, Seul, Antung in Liaojang.

Ženjalno na vsej stvari je torej, da je Kuropatkin najbrže že meseca oktobra, ko je že vse to najbrže uganil, pomaknil se z močnim levim krilom proti isti dovozni cesti z namenom, da celo od iste zadnje in edine ceste odreže Japonce od domovine. To se je pa, kakor vse kaže, Kuropatkinu posrečilo. Njegovo levo krilo je dan za dnem močnejše, dan za dnem je bližje določenemu cilju Fencen-čenu.

Japoncem se torej bliža popolna katastrofa — moderni, vzvišeni Sedan, kakršnega ni še svet doživel v zgodovini, da bi armada, ki bo šla do onega časa nad 500.000 mož, prisiljena bila položiti pred zmagovalcem orožje! Kaj naj za Boga prične armada, ako nima nikake zveze z domovino? Ženjalni Kuropatkin je znal zabit Japonce tja, kjer jih je želel imeti! On ni hotel prelivati po nepotrebnem krščanske krvi, temveč hoče z bogatimi sredstvi, katere mu nudi Rusija, prisiliti nesramnega, zavratnega sovražnika v — kapitulacijo!

To mnenje priobčuje z željo, da se ne zgodi kaj drugega.

LISTEK.

Poljsko pismo.

K r a k o v, 14. jan.

Prusko sodišče v Gneznju je obsodilo poljsko dekle na 24 ur zapora, ker pri pravdi s svojo nemško gospo ni hotela govoriti po nemški. Po teh potih si išče tepnani nemški jezik svojih pravic. — Prusi zmečejo silno denarja, da bi razširili nemško kulturo med Poljaki. Dne 11. t. m. je predložil pruski zbornici finančni minister sledeče svote, ki naj se letos porabijo za Poznanj: za stavbo kraljevega gradu 1. rok 1 milijon mark; za trdnjavo v Poznanju 3.500.000 mark; za zgradbo kraljeve akademije prvi rok 102.500 mark; za nemško knjižnico in muzej 109.000 mark.

Listi pišejo sedaj vse vprek, kakšnih izprememb smejo pričakovati Poljaki v vojo korist od carja. Witte in Mirski sta

se posvetovala s poljskimi zastopniki in se poučila o njihovih zahtevah. Vsak je posebej izdelal načrt. Knez Mirski gre mnogo dalje nego minister Witte. Ta je pripravljen dopustiti sledeče točke:

1. Uvedenje zemstev t. j. samoupravnih zborov deželnih in okrajnih, a tako, da bi bilo število izvoljenih članov zemstev v manjšini proti virilnim in imenovanim.

2. Mestna samouprava na ravno taki podlagi. V zemstvih in mestnih odborih imati biti pojski jezik poslovni; z vlado se pa občuje le v ruščini.

3. Poljski jezik bi se rabil v ljudskih in do neke gotove stopinje tudi v mestnih šolah.

4. Na varšavskem vseučilišču se ustanovi stolica poljskega jezika in slovstva v poljščini.

5. Poljščini se da več pravic pri sodnih razpravah, če jo hočejo rabiti priče in stranke.

6. Uniati smejo pripadati h katoliški cerkvi; ne priznava se pa eksistečno pravo uniatskemu obredu.

Ta zadnja točka priča, da Witte še nima zmisla za svobodo katoličanov. Za časa Katarine II. in Nikolaja I. se je siloma odtrgalo nekaj milijonov Rusinov od Rima in potegnilo v razkol. Nekaj med njimi se jih vkljub vsemu preganjanju do danes neče ukloniti vladni zahtevi. Na noben način se ne dajo prisiliti, da bi se udeleževali razkolnega cerkvenega življenja. Zato jih zadevajo pogoste kazni; in če gredo v latinskega obreda cerkve, so zopet kaznovani in z njimi vred tudi duhovniki. Svojega slovansko-katoliškega obreda bi torej po Wittejevem načrtu ne mogli imeti, pač pa bi lahko pripadali k latinskemu obredu. Ruska vlada jih imenuje upornike. Mnogo izmed njih jih ječi v Sibiriji. Morda pomenja ta izprememba, ki se pripravlja tudi zanje rešitev. Poljaki seveda ne morejo

biti zadovoljni s takimi malenkostnimi koncesijami.

Na Dunaju so ustanovili te dni Pojaki javno čitalnico. Nad 18.000 knjig je na razpolago. Predsednik društvu je bivši fin. minister dr. Bilinski. V zvezi je tudi šola za poljščino, ki jo obiskuje 144 otrok. Sedež ima I. Dorotheargasse 5. Vrh tega imajo še štiri druga poljska društva na Dunaju: Ognisko, Strzecha, Gwi-azda in Ojczyzna svoje knjižnice.

S Pruskega prihaja poročilo: Takozvani kolonizacijski zakon, po katerem ni dovoljeno zidati prebivališča na novo kupljenem svetu brez dovoljenja političnega urada, čutijo že poljski delavci. Pruska vlada namreč ne dovoljuje jim zidati stanovišč. S tem pruska vlada prepoveduje Poljakom naseliti se na poljskem ozemlju!

Bliža se velika bitka.

Iz Mukdena poročajo berlinski listi od 12. t. m.: V zadnjih dneh je došlo v Ljaojan od Port Arturja 368 obležnih topov na pomoč armadi maršala Ojama. — Poleg teh topov je došlo doslej v Ljaojan 32.000 pešcev, ki so se udeleževali bojev pred Port Arturjem. Stevilo Japoncev, ki stoje proti Kuropatkinovi armadi, se ceni na 388.000 mož z 1245 topovi. V najkrajšem času se pričakuje tu odločilna bitka na južni strani od Mukdena.

Maršal Ojama je naznanil svoji vladi, da bo, če dobi do srede februarja 60.000 mož pojačanje, lahko pričel z ofenzivo ter prepodil (?) Ruse iz Mandžurije.

Iz Peterburga se poroča: Dopisnik „Nov Vremena“ poroča, da čaka maršal Ojama v Inkavu na pomoč 50.000 mož. Pričakuje se ofenziva japonske armade, ki se osredotočuje vzhodno od železniške proge ter ima avtomobile zavarovane z oklepi ter oborožene z revolverskimi topovi.

Baltiško brodogovje. — Prvi japonski napad na baltiško brodogovje?

Brzjav nam je že sporočil, da plujejo po Sueškem prekopu ladje dopolnilne eskadre in sicer križarke „Oleg“, „Izumrud“, „Dnjepr“, „Rion“ in uničevalke torpedov „Grozni“, „Gromki“ in „Razvij“.

Dne 4. t. m. sta dospela oba admirala Roždestvenski in Fölkercz do otoka Madagaskarja; v Diego Suarez se mislita združiti, meni neki nemški list. Poroča se, da se je Fölkercz izrazil nasproti nekemu kapitanu trgovinske ladje, da pričakuje v tej zadnji luki napada od japonskega brodogovja. In res poročajo, da je angleški križar „Forte“ vlovil v luki Port Louis (na otoku Mauritius, ki leži vzhodno, blizu Madagaskarja) brezžične, šifrirane japonske telegrame.

Že takrat, ko se je razdelilo baltiško brodogovje blizu Gibraltarja, katerega eden del je plul okoli Afrike, drugi pa po Sueškem prekopu, pisal je neki nemški pomorski častnik, da je to prvič v zgodovini, da se deli brodogovje na take velikanske daljave in izrazil je bojazen, če se bo moglo zopet združiti. No, ta bojazen izkazala se je popolnoma neopravičena, ker združenje se je posrečilo. Sedaj, ko je odplula dopolnilna eskadra iz Sude proti Rdečemu morju, oglasil se je zopet ta častnik in pravi: „Važno na stvari je, da nadaljuje ta eskadra vožnjo proti vztoku vzlic temu, da je Port Artur padel. Iz tega pa tudi sledi, da namerava adm. Roždestvenski nadaljevati svojo vožnjo, kar bo odgovarjalo nalogi baltiškega brodogovja, ki je v glavnem ta, da je bil odposlan Roždestvenski proti vztoku radi tega, da bo izkušal v pomorski bitki priboriti si izgubljeno pomorsko premoč.“

Roždestvenski je sedaj v Majungi, severno-zapadno na francoskem otoku Madagaskarju.

Iz Port Saida poročajo 12. t. m.: Križarka „Izumrud“ je došla v luko težko poškodovana. Na zadnjem delu se vidi, da je bil zadet od torpeda ali granate. Častniki imajo strogo prepoved, povedati kaj natančnejšega, kako je nastalo poškodovanje. Toliko je gotovo, da se „Izumrud“ po reparaturi vrne v Kronstadt.

Pariška „La Patrie“ poroča: Iz Peterburga je došla vest, da je admiral Roždestvenski naznanil, da je bil v Indijskem morju napaden od japonskih torpedov in malih križark. Po nekem drugem telegramu z otoka Marcija, se nahaja japonsko brodogovje baje v Diego Garcia v Indijskem oceanu vzhodno od Seyehelles.

Ruski kozaki na delu.

Ruski kozaki pod poveljstvom Miščenkina uspešno napadajo za hrbtno Japonce na jugovzhodu Mandžurije. Vsa poročila soglašajo v tem, da je to Japonce jako presenetilo. Kozaki so prišli do železnice pri Njučvanu, Inkovu, Daščavu in Hajčenu. Na dveh krajih, namreč med Anšančanom in Hajčenom ter med Inkavom in Daščavom se je v sredo kozakom posrečilo, železnico, sedaj edino vez Japoncev, razdreti. Rusi so potem napade nadaljevali. Kozaki oddelki, ki imajo namen, odvzemati sovražniku transporte, rušiti železnico itd., se seve hitro umaknejo. To je že v njihovem načrtu, torej japonsko ropotanje, da bodo takim kozaškim oddelkom zaprli povratek, pač brez prave podlage. Japonci poročajo, da so bili kozaki odbiti, svoj namen so pa le dosegli. Japonsko poročilo, da je železniška proga bila takoj popravljena, je malo verjetno. Japonci bodo morali porabiti mnogo vojaštva tudi za varnost svojih prometnih zvez. Ruski kozaški oddelki hočejo utruditi Nogijevo armado, ki hiti na pomoč Ojama. O kozaškem napadu na Njučvan smo že poročali, nadaljna poročila se pa glase:

Tokio, 13. januarja. Iz japonskega glavnega taborišča na Ljautunu se poroča, da so ruski oddelki jezdecev z 2. gardnim infanterijskim polkom in 12 topovi napadli japonski železniški komisariat v Njučvanu, a so bili odbiti. Rusi so izgubili najmanj 80 mož.

Tokio, 14. januarja. Posadka na Ljautunu poroča, da so Rusi v četrtek v bližini Inkava napadli Japonce. Rusi so bili odbiti ter so se umaknili proti severnemu Takaokanu, južno od Njučvana. Na bojišču so pustili 6 mrtvih in 6 ranjenih. Tu mislijo (!), da ruske izgube znašajo 200 mož. V petek so bili Rusi odbiti pri Njučvanu.

Novo japonsko brodogovje.

Tokio, 14. jan. Japonska dobi novo brodogovje pod morskimi ladijami in torpedovk.

Prijet japonski ogleduh.

V Padanu (na zahodni obali Sumatre) so prijeli, kakor se glasi berlinska brzjavka, Japonca, ki se je po daljšem bivanju v tem mestu pripravil na pot proti Singapuru. Pri njem so našli skice utrdb „Emma“ ter severnih utrjenih otokov Sumatre.

Vhod Japoncev v Port Artur.

„Daily Mail“ poroča iz Tokija od 13. t. m.: Danes ob 10 uri predpoldne so Japonci šli svečano v Port Artur. Oddelki obstoječ iz pehote, konjeništa in pionirjev je marširal od severja v širokih kolonah ob zvokih rogov skozi staro in novo mesto. Moštvo je bilo globoko ginjeno, ko so nosili ob fronti razstreljene in okrvavljene zastave. Ruski in kitajski prebivalci hodijo sedaj mirno po svojih poslih.

Med predajo Port Arturja je vladala pri Rusih smrtna tišina. Ko so došli japonski komisariji, so zatrobili ruski trobentači signal, nakar so Japonci odgovorili. Nato so se sešli častniki, da dajo še nekatera pojasnila. Častniki, ki jih bodo izpustili na častno besedo, so stopili nato naprej. En ruski častnik, ki je ostal na svojem mestu, je zaklical tovarišem, ki so hoteli dati častno besedo: „Kot tovariši smo delili vso grozo obleganja. Ni mogoče pustiti ljudi samih v tuji deželi v ujetništvu. Naša dolžnost je, da delimo z njimi vse neprijetnosti!“

General Ošima sodi, da je plen, ki so ga Japonci dobili v Port Arturju vreden 30.000.000 jenov (100.000.000 kron). Sodi se, da je ruska posadka štela ob početku oblege 50.000 mož.

Stesljev nagovor.

Iz Tokia poročajo 14. t. m.: Vjeti častniki pripovedujejo, da je Steselj zadnje dneve pred predajo trdnjave hodil okrog po trdnjavi, v spremstvu svojega generalnega štaba. Pogled na opustošenja mu je privabil solze v oči. Po predaji trdnjave je Steselj nagovoril moštvo ter je dejal med drugim:

„Vi vsi ste videli dogodke današnjega dne. Vaše življenje in premoženje je odvisno sedaj od onih, ki so bili še včeraj naši sovražniki. Občudujem Vašo zvestobo in pogum. Zahvaljujem se Vam najtoplejše iz dna svojega srca, da ste mi omogočili, ne da bi mi delali težkoče, zediniti se glede pogojev. To je zame žalostna dolžnost, da moram sam razvezati vezi, ki me vežejo na Vas; toda Vi se nesmete ustavljati Japoncem proti pogojem, ki so določeni v Vašo korist; ampak držite jih vestno. Izvrševanje Vaših dolžnosti kot vojaki, priznavajo tudi Japonci. Ako bo domovina naše ravnanje sodila nemilo, sem sam odgovoren za to.“ Vsi poslušalci so bili ginjeni vsled tega Stesljevega govora.

Carjevo dnevno povelje.

Car je izdal na armado in brodogovje sledeče dnevno povelje: „Port Artur je prešel v oblast sovražniku 11 mesecev je divjal boj; nad 7 mesecev je bila proslavljena posadka odrezana od sveta. Peščica Rusov je vzdrževala besne napade sovražnikove, brez vsake pomoči od zunaj, prenašajoča brez mramra vse težkoče in pomankanja oblege, ter moralne muke, ne boječ se, žrtvovati življenja in krvi. S ponosom je zrla Rusija na njih junaštva. Cel svet se je klonil pred njihovim junaškim duhom, a vsak dan so se redčile njihove vrste. Bojna sredstva so pohajala pod pritiskom vedno na novo dohajajočih sovražnih sil. Končati so morali svoje junaško delo, podleči premoči. Mir pepelu in večern spomin nepozabljanim Rusom, ki so umrli pri brambi Port Arturja. Daleč od Rusije ste umrli za stvar Rusije, napolnjeni ljubezni do carja in domovine. Vam živečim bodi slava! Bog ozdravi Vaše rane in podari Vam moči potrpljenja, da boste prenesli novo, težko preizkušnjo. Naš nasprotnik je drzen in močan. Neizrečno težak je boj z njim, 10.000 vrst daleč od virov naših sil; toda Rusija je silna. V tisočletnem življenju je imela preiskati še težje preizkušnje ter še bolj grozeče nevarnosti, toda vsakokrat je izšla iz boja na novo pojačena in z novo silo. Naši neuspehi so težki. Ko obžalujemo svoje izgube, se nočemo dati zmešati. S celo Rusijo zaupam, da bo ura zmage kmalu napočila. Molim k Bogu, da blagoslovi drage mi čete in brodogovje, da bodeta

skupno vrgla sovražnika ob tla ter podprla Rusiji čast in mir.“

Kitajci v Mandžuriji.

Dnevno povelje generala Kuropatkina prepoveduje Kitajcem, nositi ruske uniforme in vojakom, svoje uniforme prodajati Kitajcem.

Neutralsnost Kitajske.

Reuterjev urad poroča iz Washingtona 14. t. m.: Japonski poslanik je imel danes daljši razgovor z namestnikom državnega tajnika za zunanje stvari v zadevi nevtalnosti Kitajske ter tozadevne ruske note. Tu povdarjajo, ako Rusija ne bo pritrdila predlogu Hayevemu, da se naj sovražnosti omeje na gotovo ozemlje, bi Japonska morala slediti zgledu svojega nasprotnika. V diplomatskih krogih so mnenja, da bodo vlasti Rusije sicer neoficijelno, pač pa krepko opozorile na preteč položaj, ki bo gotovo nastopil, ako kaka bojujoča se stranka ne bo rešpektirala nevtalnosti Kitajske.

Samoumori ruskih častnikov.

Na ruskem prenočišču so se usmrtili 13. t. m. popolne en polkovnik ter trije častniki v Čenstohovu stoječega strelskega pehotnega polka. Nesrečni častniki so bili obsojeni v zapor, ker so pri nemirih v Čenstohovu preostro nastopali.

Japonsko brodogovje na Borneu.

Iz nizozemske Indije se poroča, da se nahajajo japonske bojne ladje na severno-zahodni obali Bornea. Kabel, ki vodi od otoka Labuan v Singapore, že 12 dni ne deluje.

Zadene v vojski vsaka krogla?

Nemški polkovnik Gädke, ki se je udeležil rusko-japonske vojske kot vojaški poročevalec, a se je sedaj vrnil v Berlin, priobčuje v svojem listu marsikaj zanimivega iz te vojske. V enem članku pripoveduje, da je prišla ruska baterija v Mukden, kjer je izrabljene topove zamenjala z novimi, iz katerega vsakega je izstrelila 2000 strelcev. Na podlagi tega računa Gädke, ako je vsa ruska artiljerija oddala v Mandžuriji le približno toliko strelcev, znašalo bi to več nego en milijon granat in šrapnelov, katero je izstrelilo rusko topničarstvo v tej vojski, kar bi znašalo na teži 130.000 centov železa. Dalje računa Gädke, da so izgubili Japonci v Mandžuriji približno 100.000 mrtvih in ranjenih, od katerih je približno ena tretjina zadetih od ruske artiljerije in tako prihaja do zaključka, da je prišlo na vsakega ubitega ali ranjenega Japonca 4 cente železa, ki naj ga stori za boj nesposobnega. Na vsakega ranjenega Japonca pride torej 30 ruskih šrapnelov in ker ima vsak šrapnel 300 krogelj, tako zadene šele od vsake 9000 krogelj ena.

Koliko znašajo ruske izgube v Mandžuriji?

Gädke pravi, da znašajo izgube Japoncev (ne ušteveši izgub pred Port Arturjem, katere se ceni nad 150.000 mož) — 100.000; izgube Rusov pa znašajo na bolnih in ranjenih 28.000 mož. Ako računamo, da je ena petina izgub (mrtvih in ranjenih) — mrtvih, tedaj lahko izračunamo koliko večje so japonske izgube na moštvo v tej vojski, nego ruske!

Miru še ne bo.

Peterburg, 14. januarja. Vse vesti o miru so prazne. Rusija je pripravljena voditi vojsko do konca.

Tretje rusko brodogovje.

Peterburg, 14. januarja. Dobro poučene osebe, ki imajo stike s pomorskim uradom, trdijo, da se bo admiral Roždestvenski izogibal boja z Japonci, dokler ne pride k njemu prvi oddelk tretjega brodogovja ki obstoji iz treh oklopnic in ene križarice ter odplove iz Libave 16. januarja pod poveljstvom admirala Nebogotova.

Kuropatkinov dnevni ukaz.

Prvi dan ruskega božičnega praznika izdal je Kuropatkin ukaz, v katerem ukazuje armadi, naj stori vse mogoče, da bodo razmere med prebivalstvom Mandžurije in vojaštvom prijateljske. Iz tega sklepa berlinski list, pri katerem je sotrudnik polkovnik Gädke, da prične Kuropatkin v kratkem ofenzivo. Tega mnenja so tudi v japonskem taboru Poti da so sedaj na ruskem desnem krilu dobre, zraven tega dobilo je rusko desno krilo v zadnjem času velika ojačenja, najbrže 8. in 16. kor in 1. 2. in 5. brigado strelcev, katere je srečal Gädke, ko se je vračal v Nemčijo, na sibirski železnici in ki morajo že biti na svojem cilju.

Zimska uniforma ruskih vojakov v Mandžuriji.

O tej pravi Gädke: Marsikateri vojak je zamenjal belo „papašo“ (čepico) s kožo kateresibodi divjačine; namesto rjavo-sive vojaške suknje prišel je sedaj beli ruski kmečki kožuh, celo črni, katerega nosijo tudi častniki. Ejen ali drugi obleče tudi modro ali črno, s kožuhovino ali vato podšito kitajsko suknjo. Tako je tudi z obvalom: navadne visoke škornje, rjave ali

črne, iz usnja, iz kožuhovine najrazličnejših barv. Vojaki so jako dobro obuti. Pri tem sicer ne izgledajo posebno lepo, a vse je zelo praktično.

Življenje v Mukdenu.

Gädke pripoveduje, da cvete sedaj kupčija v Mukdenu. Blago prihaja trgovcem iz Tjencina in Pekina čez Sinmintin in od tu po cesti v Mukden, ali pa po reki Ljaho čez Tjelin. To je zelo važno z ozirom na preskrbljevanje ruske vojske.

Podzemske koče.

Kakor znano, prebivajo sedaj ruski vojaki v Mandžuriji v podzemskih kočah. Gädke pravi o njih, da je bivanje v njih prijetno, in to tembolj, ker so Rusi na bivanje v takih kočah navajeni. V mandžurskih mestih rabijo se take podzemske koče celo za vojašnice.

Zadnje številke „Novega Kraja“.

Iz Čifua poročajo: Izdaje v Port Arturju izhajajočega „Novega Kraja“ od 21. decembra in 1. januarja so prišle sedaj v Čifu. Izdaja od 1. januarja je zadnja številka, vendar ni iz tiskanega velikega lista, obstoječega iz dveh strani, ničesar razvidno, da bi bil to zadnji list. Tudi zadnja številka je povsem navadna, prinaša novice, oznanila iz domovine in tujine. Med drugimi je opisana tudi bitka pri Jantaju in naznanjena so Kuropatkinove in Ojamine izgube. Nadalje je v listu tudi brzjavka iz Berolina, v kateri je naznanjen odhod baltiškega brodogovja in v kaki smeri plove. List prinaša nadalje tudi odlomke iz listov, ki izhajajo v Sanguju in jim pridodaja celo humoristične opazke.

Italijan Pardo,

dopisnik rimske „Tribune“ na bojišču v Mandžuriji, je moral pobrati šila in kopita. Sedaj izliva v „Tribuni“ svoj žolč nad Rusijo. Pardo bi več koristil sebi in svoji domovini, ko bi si ogledal razmere v Italiji, kjer imajo več oboroženih ladij tudi le — na papirju.

Položaj na morju.

„Politik“ ima seznamek sedanjih japonskih in ruskih bojnih sil v vzhodni Aziji. Japonska ima za boj na širokem morju pripravljenih 66 ladij, za obrambo obrežja pa 83 ladij. Rusi imajo v Vladivostoku 15, pri Roždestvenskem 53, torej 69 ladij, poleg tega se pa organizira še tretje rusko brodogovje.

Višji policijski mojster Trepov.

Moskva, 12. januarja. Višji policijski mojster GM. Trepov, ki se pada v vzhodno Azijo, bo na razpolago generala Kuropatkina.

Car je dal za rusko brodogovje 300 milijonov.

London, 14. januarja. „Times“ poroča iz Kodanja, da je dal car od svojega privatnega imetka 260 milijonov frankov za oboroženje tretje eskadre in 130 milijonov pa za četrto eskadro.

Vprašanje o dalmatinskem namestniku.

Dalmatinski hrvaški poslanci izjavljajo, da niso nikdar podpirali na merodajnem mestu dvornega svetnika Simonellija za dalmatinskega namestnika. Sploh niso še imenovali za to mesto nikakega kandidata, a najmanj Simonellija. Dalmatinski listi izjavljajo, da bi ne bilo nikakega ugovora, ako bi posle dalmatinskega namestništva začasno vodil dvorni svetnik Nardelli, kateremu so razmere v deželi dobro znane.

Dr. Pacak o položaju.

V soboto je bila seja mladočeškega izvrševalnega odbora v Pragi. Dr. Pacak je poročal o zadnjih posvetovanjih Čehov z baronom Gautschem. Rekel je, da se bodo po njegovi sodbi zboljšale notranje politične razmere. Gautschev načrt, ki ga je razvil, je tak, da bo omogočeno delovanje v zbornici, dasi niso Čehom obljubili nikakih narodnostnih koncesij. Izvrševalni odbor je po daljši razpravi dovolil državnozbornskemu mladočeškemu klubu glede taktike popolno svobodo.

Volilno gibanje na Ogrskem.

Včeraj je bilo na Ogrskem nebroj shodov. Kako bodo izpadle volitve, tega pač nihče ne ve. A to je gotovo, da tako burnih volitev še niso imeli na Ogrskem, kakor bodo te. Opozicija upa, da bo obdržala vse dose-danje mandate.

Pogodbi naše države o mirovnih razsodiščih.

„Pol. Korr.“ poroča, da sta bili podpisani pogodbi o razsodiščih med našo državo in Angleško, dne 11. t. m. v Londonu in z Zedinjenimi državami, dne 6. t. m. v Vašingtonu.

Avstrijska naselbina v Indiji.

Kakor poročajo z Dunaja, bi naša država rada kupila od Nizozemske med Singapore in Honkonom ležeče otoke Anambas. Otoki so med Borneom in Malako. Av-

strijah bi tu rada ustanovila postajo za premo-
ga za vojne in trgovske ladje na poti v
Vzhodno Azijo in Avstralijo.

Francoska zbornica. — Combes v nevarnosti.

V seji francoske zbornice dne 14. t. m.
je izjavil Combes, da graja ovaduštva, ki
so se zgodila v vojnem ministrstvu. Vlada
je sklenila odpraviti tajne in politične po-
izvedovalne spise. Kar se tiče posameznih
oseb, so te izvrševale vohunstvo, ker so
mislile, da so pooblašcene za to. Oni, ki
zahtevajo kaznovanje vohunov, ki so člani
častne legije, so pristaši opozicije, ki so
tudi ščitili Esterhazyja. Smoter opozicije je
gobjiti v armadi agitacijo in vršiti priprave
za državni preobrat. Vojni minister Ber-
teaux je pozivljaval republikance k slogi.

Končno je zbornica z 287 proti 281
glasovi sprejela prvi del od Bienvenuja
Martina predlaganega dnevnega reda, ki se
glasi: „Zbornica odobruje izjavo vlade“.
Glasovanje se je vršilo po imenih. Drugi
del dnevnega reda, ki pravi: „Zbornica
zaupa vladi, da svoj program izvede“ je bil
sprejet s 380 proti 50 glasovom. Tretji del je
bil z navadnim glasovanjem sprejet. Nato
je bil ves dnevni red sprejet z 289 proti 279
glasovom.

V hodnikih zbornice se je zagotavljalo,
da bo Combevo ministrstvo odstopilo, naj
glasovanje izpade kakor koli. Combes menda
meni, da bi se lažje izvršil njegov program,
če bi on odstopil. Jutri ima ministrski svet
sejo. Kot nasledniki Comba imenujejo:
Rouvira, Brissona in Poincareja. Delcassé
in Berteaux skoro gotovo ostaneta v mini-
strstvu. Republikanski listi slave glasovanje
v zbornici kot zmago in kot dokaz, da se
bo „protiklerikalna“ vlada nadaljevala, na-
cionalistiški časopisi pa pravijo, da se Com-
bevo ministrstvo ruši vsled sramote de-
nuncijantstva. Nacionalisti nameravajo za-
deve denuncijantstva še bolj izrabiti.

Po glasovanju je desnica ironično plos-
kala. Poslanec Baudry d'Asson je raburjen
planil proti Combu. Omenjamo še, da je
Combes v svojem govoru povdarjal, da je
vlada doslej zaprla 14.000 katoliških učnih
zavedov. Sprejeti dnevni red se glasi: re-
forma dohodninskega davka, ločitev cerkve
od države, delavsko preskrbovanje, dveletna
vojaška služba ter poziva, naj te ref pred-
loge vlada skoro predloži.

Z Balkana.

Turška vlada je naznanila ruskemu po-
slaništvu, da je pripravljen celi obrok turške
vojne odškodnine Rusiji v znesku 350.000
funtov povrniti. Denar je posodila otoman-
ska banka.

Dogodki na Ruskem.

Knez Trubeckoj je zapustil Rusijo in
je 12. t. mes. došel v Stokholm. V Čensto-
havu so priredili 8. t. mes. socialni demo-
kratje cestne izgrede. Na došlo vojaštvo so
streljali iz revolverjev. — Car je potrdil
imenovanje velikega kneza Mihaela Nikola-
jeviča za predsednika in za člana državnega
zboraja tajne svetnike: Frischa, Gerharda in
grofa Solskega. V Peterburgu so razširjene
govorice, da bo imenovan knez Mirski za
carjevega namestnika na Kavkazu. Moskov-
ski generalni guverner knez Sergij Aleksan-
drovič je bil vsled bolezni odstavljen in je
imenovan za vrhovnega poveljnika moskov-
skega vojaškega okraja. Tudi kavkaški ge-
neralni guverner knez Galicin je odstavljen.

Peterburg, 14. jan. Carski ukaz
določa, da ostaneta mesti moskovskega ge-
neralnega guvernerja in njegovega pomoč-
nika nepopolnjeni. Osnuje se za to mesto
mestnega načelnika in njegovega pomočnika
po petrograjskem vzorcu. Funkcije general-
nega guvernerja prevzame minister notranjih
stvari, kamor se imata obrniti guverner in
mestni načelnik v vseh zakonito predpisanih
slučajih.

Peterburg, 14. jan. Car Nikolaj
je podelil velikemu knezu Sergiju podobo
Aleksandra III. na Andrejevem traku, da jo
nosi na prsih in pomočniku ministra za zu-
nanje stvari, knezu Bolenskememu red Aleksan-
dra Nevskega v briljantih.

Finančni minister je bil, pridržavši
svoje mesto, imenovan državnim tajnikom in
guverner okraja črnega morja Volkov mest-
nim glavarjem v Moskvi.

Nemški državni zbor.

V nemški zbornici je izjavil državni
kancler grof Bülow. Z velikimi težavami se
je posrečilo skleniti trgovinske pogodbe z
Italijo, Belgijo, Rusijo, Rumunijo, Švico in
Srbijo. V nekaj dneh se bo odločilo, če bo
tudi z Avstrijo mogoče skleniti trgovinsko
pogodbo. Z novimi trgovinskimi pogodbami
se namerava ščititi poljedeljstvo, a se ne pre-
zirajo tudi koristi trgovine in industrije.

Pruska zbornica.

Bülow je v seji pruske zbornice izjavil
14. t. m.: Kadar bo velika poljska agitacija
opustila namen, doseči svoj končni cilj, potem
bode mir v naših dvojezičnih pokrajinah.

Dokler se pa bo streljalo na nas, toliko časa
bomo tudi mi streljali nazaj, čimbolj odkrito
nastopa velikopoljska agitacija. Pri razpravi
o proračunu je želel poslanec centra, naj bi
bila stavka ob Ruhru kmalu končana. Za-
hteval je popolno svobodo za katoliško cerkev
povsod in zadosten vpliv na šolstvo. — Bülow
je izjavil, da je naročil oblastim posredovati
med gospodarji in stavkajočimi delavci ob
Ruhru. Splošna stavka bi težko oškodovala
premogarsko industrijo ter narodno blago-
stanje. Končno je želel, naj bi se gospodarji
in stavkajoči delavci kmalu sporazumeli.

Štajerske novice.

Štajerski deželni zbor. Ve-
černa seja dne 12. januarja. Na interpelacijo
poslanca Hagenhoferja odgovori deželni glavar
grof Attems, da so nastavljeni le trije inozemski
učitelji z ozirom na razvoj živinoreje. Zbor-
nica je odobrila sledeče predloge vinogradniškega
odsaka: Premožnim vinogradnikom naj pro-
daja deželni odbor zboljšane trte po lastni
ceni, za ostale vinogradnike se pa določi za
tisoč komadov trt 140 K. Državo se na-
prosi, da naj da višje brezobrestno državno
posojilo vinogradnikom, kakor doslej; vlada
naj predloži državnemu zboru zakonski na-
črt o izdelovanju in proti ponarejanju vina.

Vlada naj proglasi vse štajerske vinograde
za okužene po trtni uši. Sklene se, napro-
siti vlado, naj se davka prostim kmetijskim
žganjalnicam povrne stare pravice in naj se
izdela nov, za kmečke žganjarne prime-
ren zakon. Naročili so deželnemu odboru,
naj oddaja javna dela domačim nežidovskim
podjetnikom in potrebečine naj se nabavijo
potom kmetijskih zadrug, pri javnih dežel-
nih zgradbah se določi v pogodbi zajamče-
nje kraju primerne delavske plače. Vlado so
pozvali, naj izdela zakon v varstvo proti
nepoštenemu tekmovanju. Deželnemu odboru
so naročili, vplivati, naj dela na znižanje
carine pri uvozu lesa v Nemčijo in naj se
na novo uredi krošnjarstvo. Vlado so po-
zvali, naj izpremeni po dosedanjih izkušnjah
zakon o ponarejanju živil. Glede preosnove
obrnege dela po kaznilnicah so sklenili,
pozvati vlado, naj se popolnoma preneha po
kaznilnicah z deli, s katerimi se škoduje
obrtnikom. Predloge o obligatornem zava-
rovanju proti elementarnim nezgodam in o za-
varovanju živine so odstopili deželnemu od-
boru, da poroča o teh v prihodnjem zase-
danju. Istotako se odstopi deželnemu odboru
predlog, naj bi smele pristopiti juridične
osebe v zadruge po Rajfajznomem načrtu.
Sklenili so, potom deželnega odbora pozvati
vlado, da naj dovoli izdajo izpremenjenih
šolskih knjig le od slučaja do slučaja in
naj prepreči vedno izpreminjanje šolskih
knjig, kar povzroča staršem mnogo stroškov.
Poročilo poslanca dr. Ploja o pospeševanju
prodaje sadja se odobri. Končno so odobrili
brez razprave več peticij. Poslanec dr. Hra-
šovec in tovariši so interpelirali namest-
nika zaradi pomanjkanja poli-
tičnih uradnikov, ki so obeh
deželnih jezikov zmožni. —
Seja dne 14. januarja. O predlogu
poslanca dr. Jurtela, dr. Ploja in
tovarišev o poizvedbah škode, ker se je
utrgala zemlja v ptujskem okraju, je poro-
čal poslanec Ormig, ki je predlagal, naj se
pouči prebivalstvo, kako preprečiti take ne-
sreče. V sporazumu z vlado naj se uvede
podporna akcija za oškodovane posestnike.
Obvelja. Poslanec Hautman je poročal o
svojem in tovarišev predlogu glede zgradbe
prekopa med Donavo in Jadranskim morjem.
Predlagal je, naj vlada prej ko mogoče iz-
dela tozadevne načrte in naj deželni odbor
vso pozornost obrača na to vprašanje. Na-
mestnik grof Clary odgovarja na interpela-
cijo poslanca dr. Hofmanna glede razgla-
sitve novega deželnega zakona o discipli-
narnih predpisih za učitelje, da bo ta deželni
zakon, katerega je podpisal vladar 26. av-
gusta m. l., proglašen meseca februarja ali
pa marca. Daljša razprava se je vnela pri
poročilu poslanca dr. Kokoschinega o pred-
logu poslanca Resla o odpravi nerednosti
pri volitvah. Socialni demokratje so očitali
„klerikalcem“ da so postopali nasilno proti
njim. Sklenjeno je bilo, naj deželni odbor
preišče in potem poroča o socialnodemo-
kraških pritožbah ter, če bo potreba, pred-
laga izpremembo volivnega reda. Tudi pred-
log poslanca Rokitanskega o izpremembah
deželnega volivnega reda so odstopili v po-
ročanje deželnemu odboru. Na predlog po-
slanca Kokoschinega se sklene zakon, s
katerim se določi odkup lovskih rezervatov.
Na predlog grofa Stürgkha se sklene sle-
deče diete za štajerske deželne poslance:
Za one, ki stanujejo v Gradcu, 10 kron, ki
stanujejo izvan Gradca, 15 K na dan, vožnjo
z doma v Gradec in nazaj v prvem ra redu,
oziroma, če ni železnice, za vsak kilometer
264 h, potnine pa 15 kron. Nato so rešili
več peticij, nakar sta deželni glavar grof
Attems in ces. namestnik grof Clary za-
ključila z a s e d a n j e.

š Nemški Celjani imajo mnogo
smisla za zgodovinske spomenike. S kamni
grajskih raznalin zidajo — gostilno.

š Nemško stavbinsko dru-
štvo v Ptujju naznanja svojo likvi-
dacijo.

š Umrl je v Celju c. kr. davčni ad-
junkt v. p. k., g. Franc Florianc,
star 81 let. — V Karčevini je umrl 70letni
Ivan Polič. — Pri Sv. Jakobu je umrl
posestnik Janez Sirk.

š Poročila se je v Vitanju gospica
Kati Pirh s trgovcem in posestnikom
gospodom Alojzujem Bezenškóm
iz Stranice.

š Nestrpnost mariborskih
Nemcev presega že vse meje. Sedaj se
silno ježe, ker mariborsko okrajno glav-
arstvo pošilja po Mariboru davčne listke z
nemško slovenskim besedilom. Okrajno gla-
varstvo dela le v smislu enakopravnosti.
Opravičeno smemo pričakovati, da bo tudi
mariborske nemško-nacionalne nestrpnosti
privadilo uroštevati enakopravnost!

š Razpisana je učiteljska služba v
Tepini, okraj Kopice.

š Hranilnica in posojilnica
pri Sv. Kunigundi v P. ima uradni
dan vsak četrtek od 8 do 11. ure v lastni
hiši, v stari šoli. Ako je v četrtek praznik,
uraduje se v sredo.

Koroške novice.

Kdo pači imena? Večkrat se je
slovenskim duhovnikom tudi od merodajne
strani očitalo, in še očita, da pačijo, to je,
slovenijo imena v matrikah. Oblastva ni-
majo vzroka za taka očitavanja Slovenski
duhovniki lahko vprašajo, kdo pa imena
penemčuje? Navedem za zdaj samo en iz-
gled V neki fari na Koroškem so Prate-
nekariji. Le to ime je tako zapisano v
najstarejših matrikah. Ako pa župnijski
urad pošlje ex offo krstni list ali kak drugi
izkaz okrajnemu glavarstvu ali sodnji na
Koroškem, takoj to ime izpremeni v
Bradnegger ali Breitenegger. Ali oblastva
imajo pravico do tega? Po
našem mnenju so v tem pogledu matrike
merodajne. Takih zgledov bi mogli na-
vesti na stotine, a bodemo počakali, kedar
se bode zopet slovenskim duhovnikom očita-
talo pačenje imen. Že več let izbiramo
zgleda take germanizacije imen in ko pride
ugoden čas, bodemo nastopili javno z urad-
nimi številkami in prepisi uradnih listin.

Koliko se pokadi v Avstriji?

Vsako leto izda finančno ministrstvo
statistiko, v kateri je razvidno, koliko mi-
lijonov je šlo na korist erarja v dim. Tako
je tudi letos izdalo finančno ministrstvo sta-
tistiko za l. 1903. Skupno je prejel erar od
tobaka 221,170 214 kron, torej 5 milijonov
več, kot leto poprej. Konsum smodk je pa-
del, konsum cigaret se je pa zelo zvišal.
Leta 1903 je bilo pokajenih za 11'69 mi-
lijonov cigar manj, ko prejšnje leto, med tem
ko se je pokadilo 2 537 milijonov cigaret
več. Najbolj so trpele „Vrčinke“, ki se jih
je spečalo za 339 milijonov manj, ko prejš-
nje leto, potem „Trabuke“ in „Britanike“.
„Rozite“ so se povzdignile na račun „Por-
torik“ in „Braziljk“.

Cigaret se je največ spečalo, „šport ci-
garet“, in sicer za 21045 milijonov več, kot
leto poprej, potem „Ogrske“, „Dame“ in
„Memfis“. Nazadovale pa so „Drame“, „Sul-
tan“ in „Hercegovina“. Kako raste konsum
cigaret, kaže dejstvo, da se jih leta 1893.
ni pokadilo več kot 1470 milijonov, l. 1903.
pa že 3403 milijone. „Sport“ same so v
tem času poskočile od 182 milijonov na
1479 milijonov.

Med kronovinami pokadi največ Češka
z 5855 milijoni kron, potem Niže Avstrij-
ska s 5666 milijoni, Galicija s 3014 mi-
ljoni, Moravska s 1750 milijoni, Štajerska z
1141 milijoni. Najmanj je izdala za tobak
Dalmacija, in sicer 174 milijonov kron. Re-
lativno največji konsum je v Galiciji, Bu-
kovini, na Kranjskem in v Dalmaciji.

Dnevne novice.

Vseučiliško vprašanje. Tudi
češki „Narodni Listy“ pišejo, da so Slo-
venci needini v vprašanju slovenskega vse-
učilišča, češ, da so Primorci za Trst. Ker
se s tem samo škoduje vsej stvari, moramo
naglašati, da je od „Edinosti“ in od dr.
Tume izrečeno mnenje o tržaških paralel-
kah tako osamljeno, da ne pride v poštev
in se dá razlagati samo iz lokalnega patri-
otizma, ki je sam na sebi več hvale vreden,
a se mora spraviti v sklad s koristmi ce-
lote. Prepričani smo, da bi tudi tržaški Slo-
venci z največjim veseljem podzdravili usta-
novitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani.
Tudi „Information“ je priobčila dopis, iz

katerega mora vsakdo sklepati, da so Slo-
venci v tem velevažnem vprašanju čisto
razprti. A to ni res. Mnenje kakega dr.
Tuma se vendar ne more smatrati za obče
veljavno. Slovenski narod zahteva vse-
učilišče v Ljubljani. To je istina, s katero
morajo računati tudi izvenslovenski listi in
politiki.

Ne kvarite akcije za sloven- sko vseučilišče!

Mi smo edini v vse-
učiliškem vprašanju. O tem imamo uradne
dokaze. Vsi jugoslovanski poslanci
stoje soglasno na stališču, da naj se usta-
novi v Ljubljani slovensko vseučilišče.
In poslanci so edini v širši javnosti upra-
vičeni zastopniki naroda. Nekeč smo že imeli
priliko nasproti „Narodu“ povdarjati, da je
edina pot, ki vodi do cilja v našem vpra-
šanju, ta, da priznavamo vsi brez izjeme
poslancem vodilno vlogo v tem oziru. Kdor
dela drugače, kali mir in spada v dr. Tumovo
zgovostvo. Pri ti priliki ponovno izjavljamo,
da ne priznavamo nobenega vodstva takemu
vseučiliškemu odboru. Borimo se skupno, a
tega vendar ne moremo dopustiti, da bi mi
in naši poslanci stopili v kako odvisnost od

liberalcev. Ljubljanski mestni zastop je izvolil
iz svoje srede stalen odsek, ki so v njem
Hribar, Majaron in Požar. Prav je storil!
Vseučiliško vprašanje se tiče tudi Ljubljane.
Ta odsek naj le pridno deluje in naj priklopi
sebi tudi še druge korporacije, ki morejo
brez škode za lastno čast odzvati se vabilu
liberalnih mestnih odbornikov. Ta odsek pa
seveda nima in tudi ne more imeti kakega
pooblastila od naše strani in njegovo delo-
vanje nima torej nikakega splošnega značaja.
Mi smo dolžni varovati svoje! Vsled tega
naj v imenu kakega splošnega vseučiliškega
odbora ne nastopa nihče, ker tega ni! Ker
v sedanjem času ne kaže obnavljati tistega
skupnega odbora, ki je bil sestavljen iz od-
poslancev društva Pravniki, Slovenske Ma-
tice in bogoslovskih profesorjev, moremo
priti do kakega upravičenega vseučiliškega
odbora edino po iniciatvi naših državnih
poslancev. Ne maramo izzivati nobene po-
lemike, marveč samo konstatiramo stvar
kakor je. Vseučiliško vprašanje je silno važno.

Edinost in dr. Tuma sta že zvršila, kar sta
mogla slabega. In to tista Edinost, ki je gla-
silo političnega društva, katero je odposlalo
peticijo na državni zbor za ustanovitev
slov. vseučilišča v Ljubljani; tista Edinost, ki je
vplivala, da je ravno tako peticijo sklenile
tudi „Delavsko podporno društvo“! To je
tisti dr. Tuma, ki je svoj čas agitiral, da
so se s Krasa pošiljale enake peticije na
državni zbor. S takimi ljudmi je seveda
vsak razgovor nemogoč in listi, ki govore
o naši neednosti, naj vzamejo na znanje, da
so tisti, kateri se sedaj oglašajo proti vse-
učilišču v Ljubljani, needini s samim seboj.
Ko se je sprežilo to vprašanje, ga ni bilo
nasprotnega niti enega glasu! Naši liberalci
naj pa blagohotno pomislijo, da je od naše
strani že požrtvovalno, da sploh sedelujemo
z njimi in naj nikar ne ženejo svoje mo-
gočnosti tako daleč, da bi zahtevali od nas,
naj se uklanjamo njihovem nespametnemu
vodstvu. Če hočejo, pojde prav! Če nečejo,
— povedali smo, kar smo morali; za vso
krivdo so sami odgovorni.

Körber in laške želje.

„Piccolo“ piše, da je bil Körber zadnji čas mnogo
bolj naklonjen Lahom. To je pokazal v raz-
govorih z italijanskimi poslanci o laški uni-
verziteti v Trstu in z imenovanjem kneza Ho-
henlohe tržaškimi namestnikom, s katerim je
„Piccolo“ jako zadovoljen. „Piccolo“ pa se
boji, da bi baron Gautsch ne bil tako na-
klonjen kakor prednik. Ta strah „Piccolov“
je naraven, ker dobro ve, da je laška stranka
v mnogih naših krajih na krmilu le s po-
močjo vlade. Kaj stori baron Gautsch, o tem
nas pouči bližnja bodočnost. Upamo pa, da
bode baron Gautsch upošteval pomen Jugo-
slovanov za državo.

„Slov. Narod“ se jezi, da ima du-
hovščina previsoke dohodke. Primerjajte
uradniške plače z duhovskimi dohodki, pa
boste videli, da so duhovniki svojim študi-
jam primerno mnogo slabje plačani kakor
pa katerakoli vrsta uradništva.

Nemški visokošolci bodo prir-
dili na Dunaju drugo zborovanje. Na shodu

bodo razpravljali sledeče točke: 1. Obramba nemškega značaja nemških vseučilišč. Na nemških vseučiliščih naj poučujejo le nemški profesorji. Odpravljajo naj se na akademičnih tleh vsi nemški napisi in prepovejo naj se vse verske dijaške zveze. 2. Vprašanje „Proč od Rima“. 3. Pouk na vseučiliščih v Nemčiji naj bo zakonito veljavni tudi v Avstriji. 4. Prekliče naj se odlok glede zagrebškega vseučilišča. 5. Protestovalni bodo proti ustanovitvi novih nemških vseučilišč in zahtevali izpolnitev nemških vseučilišč v Avstriji. 6. Nemški državni jezik in končno izločitev bogoslovne fakultete iz vseučiliških zvez. Vsa domišljavost v zvezi z nestrpnostjo napram nemškim narodnostim in veri se razvidi iz tega „dnevnega reda“. Gotovo pa je, da tudi drevesa vsenemške vseučiliške mladine ne bodo zrasla do neba.

Skandal. Poprej so dobivali slovenski uradniki na deželnem odboru goriskem pri imenovanjih slovenske dekrete, sedaj dobi slovenski uradnik le laški dekret, poprej so prisegali slovenski uradniki slovensko, sedaj pa laško. — Proti takemu postopanju se mora napeti najskrajnejše sile. Mi zahtevamo povsod najskrajnejšo ravnopravnost. Če se nam je ne dá, pokažimo zobe. V tem smislu naj se dela po vseh slovenskih pokrajinah!

„Piccolo“ podpiran od avstrijske vlade. Iz pozitivnega in povsem zanesljivega vira vemo, da ima „Piccolo“ od avstrijske vlade vsako leto 18.000 goldinarjev podpore

Slučaj brezsrčnosti. Pod tem naslovom piše „Gorenjec“ o upravitelju g. Volku pri sv. Lenartu, kateremu je škof naročil, da mora prositi za pokojnino, ter je obenem župnijo razpisal. Iz prvotnega vira vemo, da je škof sedaj ta korak storil šele, ko je od vernikov župnije št. Lenart v tem oziru dobil ustmene in pismene priporočbe in prošnje, naj jim pošlje dobrega duhovna, ki bo mogel v šoli, cerkvi in po župniji svoje dolžnosti izpolnjevati. Zakaj je gospod za delo nesposoben, to sam najbolje vé; zakaj mu bo pokojnina zares pičila, to vedo avstrijski postavodajalci in državni oskrbniki cerkvenega premoženja. Kar piše „Gorenjec“ o delovanju in preganjanju g. Volka, je deloma zavito, deloma naravnost zlagano. Knezoškof vendar ne more biti odgovoren, če je g. Volk bolan. V takem slučaju se tudi v drugih stanevih upokojuje za delo nezmožnega. Slučaj brezsrčnosti je torej le „Gorenjeva“ fantazija.

Državni zbor se snide dne 24. t. m. Na dnevnem redu so: Poročilo proračunskega odseka o državnih podporah vsled uim in dotični refundaciji. 2. Prvo branje vladne predloge glede vojaških novincev za l. 1905. 3. Prvo branje drž. proračuna za l. 1905.

Dosledno! „Narod“ nas napada, zakaj ne obsojamo, kakor pri grafu Schaff gotschu, tudi pri notarju dr. Voku doneskom za nemški Schulverein. Mi obsojamo seveda čisto dosledno tudi dr. Vokove prispevke

Nova določba glede orožnih vaj. Doslej je vsak, čegar bivalisce je bilo oddaljeno nad 150 kilometrov od vojnega krdeja, kateremu pripada, opravil orožno vajo pri najbližjem enakem vojnem oddelku. Odslej to pravilo odpade, ker je vojno ministrstvo z odlokom odd. št. 9986 de 1904 ukrenilo, da mora vsak rezervist ali nadomestni rezervist opraviti orožno vajo brezpogojno pri lastnem vojaškem oddelku, t. j. tam, kjer je aktivno služil, oziroma pri onem krdeju, h kateremu bo odslej službeno pozvan. — Izjemno samo bo v oziravrednih slučajih posameznikom — toda na posebno prošnjo — dovoljeno delati orožno vajo tudi pri kakem drugem voj. oddelku, a to le n. pr. v slučaju najnujnih rodbinskih razmer itd. Na Dunaju bodo vsi ondi — tudi začasno bivajoči neaktivni vojaki pešpolkov št. 1—52 prideljeni pešpolku št. 4, ostali pa onemu št. 84; rezervisti vseh lovskih bataljonov pa kadru lovskega bataljona št. 21.

Veteransko društvo snuje bajno v Šk. fj. Loka

Elektrika v Domžalah. Pre-memba posesti. Gosp. Ivan Juvan v Domžalah je prodal svoj mlin za 27.000 K g. Kriz. Ladstätterju, tovarnarju v Domžalah. Novi lastnik napravi elektrarno.

Trst je imel 31. dec. l. 1904. prebivalcev 178.127.

Umrl je Janez Tepina, ki je bil na Silvestrov večer v Stražišču pri Kranju obstreljen.

Starčev samoumor. V Beli cerkvi na Dolenskem so našli mrtvega v vinski kleti 66 let starega vdovca. Mož se je menda sam umoril, ker se nobena ženska ni hotela z njim poročiti.

Avstrijsko-ogrsko nota in draginja. Kar stane v Vrhu 66 K ozir. stotink, stane v Karlovih varih 112 K, v Budimpešti 106 in na Dunaju in v Trstu pa 100 K, oziroma stotink. Torej je prišel Trst, kar se draginje tiče, na tretje mesto v naši monarhiji, in če pomislimo, da so Karlove vari le zato tako drage, ker so tem najbolj znamenite kopeli, kamor zahajajo kronane glave, je torej le še eno mesto dražje, nego Trst in to je mažarska stolica Budimpešta. Dunaj pa je na tistem mestu, kakor Trst! Trst in Dunaj imata enako vrsto, kar se draginje tiče. Za tema prihajajo tako-le: Liberec 96, Brno Praga in Solnograd 95, Ustje, Inomost 93, Gradec, Krakovo, Lvov, Olomuc 92, Crnovice, Tešin, Opava 90, Plzen 86, Zagreb, Bolcan, Celovec, Ljubljana, Caslava, Temešvar, Zadar, Trident 80, Gorica, Dunajsko novomesto, Segedin, Kološvar 78, Sibirij, Krömerič, Znojim, Debrecin 75, Celje, Osijek, Vel. Varaždin 70 in zadnje, kakor že omenjeno Vrsec 66. Zanimiva je nadalje cena kruha v raznih letih, ako jo primerjamo s sedanjo težo in ceno. Leta 1723 je stalo 8 klg. kruha toliko, kolikor lani 1 klg. Leta 1800 in pa l. 1850 pa je bila cena enaka, medtem ko je bila leta 1876 cena kruhu še enkrat večja nego leta 1850. Razmerje denarja pa je istodobno bilo tako, da se je leta 1723 za eno krono dobilo toliko blaga, kar se ga je lani dobilo za 8 K, l. 1890 pa še za 73 K in leta 1850 za 33 krono. Iz teh podatkov je dovolj razvidno, kako cene živil rastejo in vrednost (relativna) denarja pada. Ni čuda torej, če vse kriči po zvišanju plač in dohodkov, ker se z istim denarjem ne more več ravno toliko kupiti, kakor pred 10. leti.

Nepoštena natakariča. Kalandar Marija doma iz Troovelj na Štajerskem služila je pri Alojziju Janežu gostilničarju v Mokremlogu kot natakariča. Ker pa ni razločevala svojih stvari od tujih si je v teku 6 mesecev nabrala veliko tujega blaga. Tako je pokradla gostilničarjevi hčeri več perila in obleke, ter skrila v podstrešje. Ko so prišli na tatvino je Kalandar najprej tajila, da je kako stvar zmaknila, toda pri preiskavi so se našle pokradene stvari.

Shod čeških časnikařev. Nocoj imajo v Prazi češki časnikaři shod, na katerem bodo sklenili protest proti razsodbi najvišjega sodišča, da so dolžni časnikaři pričati.

Defraudant. Na Dunaju pogrešajo poštnega uradnika Abrahama Perlmutra. Z njim so pogrešali tudi manjšo svoto 184 K. Ko so pa zadnje dni pregledovali bolj natanko, so opazili, da sta izginiti z Abrahamom tudi dve denarni pismi češke steklarske akcijske družbe s 15.000 kronami.

Goriške novice. Gosp. Matija Kenda, dosedaj nadučitelj v Volčah je premeščeni začasno kot učitelj-voditelj v Tolmin, kjer je vpokojen g. Širca. — V Volče pride začasno kot voditelj g. Peternel, ki je služboval dosedaj v Sebeljah na Cerkljanskem — Gdč. Jakli pride kot učiteljica v Kobarid. — Nagles mrti je umrl mitničar Ušaj v Tivoli pri Gorici. Zvečer mu je bilo slabo ter se je peljal domov in legel v posteljo; drugo jutro so ga našli mrtvega.

Nečuvna predrznost. Janez Širok, po domače „Jarcev“, posestnika sin iz Srednje vasi pri Vrhniki je najsurvojši kar ga pozna vas. 25letni mladenič je neko nedeljo v farni cerkvi v Polhovem gradu med božjo službo si napravil cigareto ter jo pušil v cerkvi. To je navzoče tako razkačilo, da so ga zgrabili in vrgli iz cerkve. — Naznanili so celo stvar orožnikom.

Važna razzsodba upravnega sodišča. Občina Bruck se je pritožila na upravno sodišče, ker je razzsodilo okrajno glavarstvo, da nadzorujejo in razzsodajo o prestopkih glede prekoračenja policijske ure politične oblasti. Občina je pa zastopala mnenje, da spada to v delokrog občin, ki imajo tudi škodo, ker ne debe denarnih kazni. Upravno sodišče je razzsodilo, da ima pravico nadzorovanja in kaznovanja obrtna policija, torej politične oblasti.

Društvo zoper cestni prah se je včeraj ustanovilo na Dunaju. Namen društva je, poučevati sredstva s katerimi bi bilo mogoče preprečiti prah po mestnih ulicah.

Velik strah je v četrtek večer napravil požar, ki so ga Dobropolci opazili v struški dolini. Ljudje so sodili, da gori v Strugah. Orožniki in gasilno društvo v Dobropoljah so bili takoj na nogah, mnogi so hiteli peš ali z vozovi na pomoč. Hvala Bogu, da ni bilo treba pomoči. V Strugah so zvedeli, da je gorelo blizu Zvirč po pašnikih in stelnikih. Naj ljudje ne po-

žigajo zemlje ob toliki sapi, da ne provzročijo večje nevarne in nepotrebne strahu.

Stavka v Benetkah. V Benetkah stavkajo delavci v pristanišču. V soboto je prišlo dvakrat do spopada z vojaki, ki so stavkujoče delavce razgnali z bajoneti

Na Ježici so včeraj ustanovili pevsko društvo „Straža“. Predsednik društva je Zdravko Strah, podpredsednik Cvetko Sever, tajnik Radoslav Šusterič, blagajnik Milan Česenj; v odboru sta še dva odbornika in tri odbornice.

Nasledki pijanosti. Jakob Bajželj iz Kamnegorice je bil za delavca pri karavanškem predoru. Neki dan se ga je tako napil, da je v neki gostilni na Hrušici razbil vse, kar mu je prišlo pod roke. Šel je iz gostilne ter metal kamenje v okna, da so popokale vse šipe in so bili gostje v sobi v velikem strahu. Ker ga domačini le niso mogli ukrotiti, so poslali po orožnike, kateri se hoteli Bajželja zvezati. Toda tudi tem se je zoperstavil ter jih sprejel s kamenjem. Orožniki ga je sunil v stegno z bajonetom. Ko je čutil bolečine, ga je bilo mogoče odpeljati.

Sladkor se podraži. Društvo jestvinarjev v Gorici je podražilo sladkor za 4 v pri kg. Tudi v Ljubljani in Gradcu so trgovci podražili sladkor.

Radi krivca nevarno ranjen. V Stari Oselici je srečal Luka Faraone na cesti voznika Vencelja Čadeža, ki je imel na klobuku krivce. Faraone je pograbil po krivcih rekoč Čadežu: „Kaj se boš ti s tem postavil“. Čadež je zagrabil za nož in zabodel svojega nasprotnika enkrat v prsa enkrat pa v roko ter ga nevarno poškodoval.

Promet na dolenskih železnicah. V pret. letu je bil osebni promet na teh železnicah manj ugoden od onega v prejšnjem letu, tovrni na isti višini. Dežela kranjska dobi zopet del garancijskega fonda povrnjen.

Morilec je priznal. Morilec delavca Smukavca v Bohinjski Bistrici, Josip Juričič, 22 let stari črevljarski pomočnik, doma iz Jelšan, okraj Voloska, je 6 t. m. v preiskovalnem zaporu v Radovljici vsled trudopolnega prizadevanja preiskovalnega sodnika priznal, da je na Smukavca ustrelil štirikrat iz samokresa, katerega mu je kupila Smukavčeva žena ter ga pripravila do tega, da je usmrtil njenega moža. Poleg Juričiča je v preiskovalnem zaporu v Radovljici tudi žena Smukavčeva in njen pravi ljubimec Lovrenc Vreček, doma iz Cerkljan pri Kranju. Nadaljna preiskava bo dognala gotovo še zanimive reči, ki so se godile v zvezi te lepe trojice.

Šolski pouk je ustavljen v Preski, ker je med otroci razširjena skarlatinka. Tudi med odraslimi je mnogo bolnikov. Od novega leta je bilo že šest mrtličev.

Nočno nebo v januariju. Izmed premičnic je videti zjutraj na vzhodu Merkur. Od 10. jan. dalje do konca mesca se dobro vidi, ker vzhaja 1 1/2—1 uro pred solncem. Mars vzhaja že krog 1. ure po polnoči. Zvečer opazimo najprej svetlo Venero kot večernico na zapadu. Zahaja vedno kasneje, najprej po 8 1/2 poslednjic po 9. uri. Zanimiva je konjunkcija 15. t. m., poleg Venere je mala premičnica (planetoid) Juno (najbližje ob 7. uri Ven. 0°11' Juno) Juno je eden izmed najsvetlejših planetoidov, zato so ga že našli kot tretjega v vrsti sedaj znanih (nekoliko nad 500). Juno se more videti že z majhnim daljnogledom. Ves mesec januarij sveti mogočni Jupiter, ki je svetlejši kot vse stalnice; 15. jan. zahaja ob 12 1/4 po noči. Venero in Jupitra je lahko najti, ker sta tako svetla, da ju je videti kot po solnčnem zahodu. Dne 13. jan. sta Jupiter in luna blizu skupaj (Jup. 2°18' luna). Saturn zahaja začetkom mesca okrog 7. ure, konec mesca že krog 6. ure. Pomniti je, da so v septembru 1904. določili najdbo devetega Saturnovega mesca kot gotovo. Našli so ta mesec s pomočjo fotografije; niti veliki teleskopi ga ne pokažejo, ker se ceni njegov premer na komaj 100 km in ker je kakor znano, Saturnov zistem oddaljen od solнца približno devetkrat toliko, kolikor zemlja od solнца. Z manjšim daljnogledom se vidi izmed ostalih osem mescev Saturnovih samo eden. Zodiakalno svetlobo bo videti spet zadnji teden januarija kot svetlo na levo nagnjeno piramido na zahodnem nebu po večernem mraku. — Izmed večjih ozvezdij se vidijo sredi januarija ob 10. zvečer, konec jan. pa ob 9.: voznik (zvezda Kapela skoro v zenitu) na severu mali voz in zmaj, severozahodno Perzej, Kasiopeja in Andromeda, zahodno Plejade (gostosevci), južozahodno bik in hijade, na jugu najlepše ozvezdje severne polute Orion Če posaljamo črto, ki si jo mislimo skozi njegove tri svetle zvezde v sredi (Jakobova palica) navzdol, najdemo našo najsvetlejšo stalnico Sirija. Od zenita južozahodno je mali pes, vzhodno so dvojčki,

dalje rak, veliki lev, severovzhodno veliki voz.

Ljubljanske novice.

Ij Dva velika pogreba smo imeli včeraj. Ob 3. popoldne so pokopali deželnega blagajnika in posestnika g. Frana Trtnika — a iz Trnovega. Velika množica najrazličnejšega občinstva, ki ga je spremljala na pokopališče, je bila dokaz, kako priljubljen in spoštovan je bil rajnik. — Ob 4. pa so pokopali deželnega okrožnega zdravnika g. Frana Finza. Pogreba se je udeležilo skoro polnoštevno tukajšnje prostovoljno gasilno in reševalno društvo; pevci tega društva so izborno zapeli ene žalostinke pred domom rajnika. Spremlili so ga nadalje deputacije gasilcev z Ježice in Bizovika z zastavo — samo mladi člani. — pevsko društvo „Slavec“ z zastavo, šišenska čitalnica z zastavo, mestna godba, ki je igrala med potom žalostinke, oddelek paznikov dež. sodišča in mnogo odlične gospode, med katero smo opazili predsed. dež. sodnije g. Levičnika, dež. odb. g. Povšeta, župana Hribarja, nekaj gg. zdravnikov itd. Mnogo gg. zdravnikov je ostalo doma, društvo zdravnikov niti s partom ni naznanilo smrt moža, ki je nad 40 let deloval kot zdravnik v Ljubljani — vse to ne priča o kolegialnosti in stanovski zavesti. Takoj za pokojnikovimi sorodniki je stopal za krsto odbor tukajšnjega gasilnega društva gg. Stricelj, Cuden, Barle Volc, Leitgeb, dr. Zajc, zvezo gasilcev je zastopal g. Achtschin. Po ulicah se je trlo občinstva. Pogreb je osebno vodil oče kranjskega gasilstva, gospod Doberlet, ki je tako svojemu dolgoletnemu prijatelju izkazal zadnjo čast. Na grobu je pelo pevsko društvo „Slavec“. Tako smo z zdravnikom gospodom Finzem včeraj zopet pokopali moža, ki je bil vsled svojega vedno prijaznega občevanja znan in spoštovan po vsej Ljubljani. N v m. p.!

Ij Zabavni večer „Glasbene Matice.“ Sinoči se je vršil drugi zabavni večer „Glasbene Matice“ v gorenjih prostorih „Narodnega doma“. Zbrano občinstvo — udeležba je bila povoljna — je zabavalo poleg društvene godbe tudi moški in mešani oktet „Glasbene Matice“. Burno aplavdirana je bila točka „zori rumena rž“. Glede vzporedjenih točk omenimo, da je burno pohvalo žela „Zanikerna trojica“ radi svojih dovtipov, kupletov — omenimo naj le Milarja in dijaka Silarja. Občinstvo se je le težko ločilo od „Zanikerne trojice“ in jo je opetovano pozvalo na oder. Tudi lahka burka „Mesalina“ je našla pri prijateljih „Glasbene Matice“ obilo simpatij. Naravna je bila jezična hišina — gdč Kersnikova — in sentimentalna Frida. Igralci moških vlog so bili vsi odlično na mestu. Po dokončanem glasbenem sporedu se je otvoril še kratek zelo animiran in spretno aranžiran ples pod vodstvom aranžerja „Glasbene Matice“. Društvena godba je izvajala svojo nalogo vestno in spretno. Omenimo naj le dobro izvedeno overturo „Vesele žene Windzorske“. Obče se je izrekala „Glasbeni Matice“ vsa pohvala radi dobro aranžiranega zabavnega večera.

Ij Preskrbite plašče „Društveni godbi!“ Piše se nam iz občinstva: Pri včerajšnjem pogrebu zdravnika g. Finza je svirala „Društvena godba“. Da se jih zavaruje pred hudim mrazom, so imeli godci plašče gasilnega društva. To je sicer za silo proti mrazu dobro, toda za prihodnje bi svetovali odboru, da preskrbi moštvo in kapelnika s plašči, brez katerih v zimskem času godba ne sme biti. Sredstva za to se bodo vsaj dobila v Ljubljani; gotovi krogi bodo brezdvomno v ta namen radi prispevali, saj dobi godba od mestnega zastopa le borih — 600 goldinarjev, Gorica, ki je za tretjino manjša, pa prispeva za godbo — 12.000 goldinarjev! Plašči za 24 godcev in kapelnika bi stali okrog 350 do 380 gl., to bi se dalo pri ljubljanskem občinstvu menda vsaj nabrati!

Ij Stokanje na samotni cesti. V soboto okrog 1/4 na 1 uro po noči je patroliral policijski stražnik Josip Jerovšek po Dunajski cesti proti sv. Krištofu. Ko je prišel do Dovožne ceste, ki pelje za južno železnico proti „zeleni jami“, je slišal, da na ti cesti nekdo stoče. Stražnik misleč, da se je pripetila koma kaka nesreča in da ne more naprej, je šel takoj gledat, kaj da je. Komaj je pa šel nekoliko korakov naprej, je priletel proti njemu kamen. Stražnik je opazil stati v temi dva človeka in si je bil, ker ni bilo na celi cesti nikjer nobenega človeka, takoj v svesti, da sta ga ta dva človeka nalašč zvalila s stokanjem na samotno cesto, da bi ga okamajala ali napadla. Potegnili je sabljo in opletel z njeno enega napadalca po grbi, nakar sta napadalca izgubila korajžo za nadaljnji boj in jo odkurila naprej po cesti, kar so ju pete nesle. Bila sta pač srečna, da jih stražnik v temi ni mogel spoznati, ker drugače bi

bila najbrže prespala še ostalo zimo za zidovjem.

Ij „**Katoliško društvo za delavke**“ je obhajalo včeraj svoj društveni praznik. V ta namen so se zbrale družnice ob 7. uri zjutraj v mestni župni cerkvi sv. Jakoba, kjer so imele sveto mašo in cerkveni govor. Zvečer so priredile v društvenih prostorih na Žabjaku zabavni večer z igro in petjem.

Ij **Repertoar slovenskega gledališča**. Jurri, v torek, se poje drugič nova opera „Mignon“. — V četrtek in v soboto, dne 19. in 21. t. m. nastopi dvakrat kot gost na slovenskem gledališču ravnatelj deželnega gledališča v Zagrebu **Andrija Fijan**, ki velja za najodličnejšega jugoslovanskega dramatičnega umetnika. Nastopil bo v našem gledališču v dveh svojih najizvrstnejših vlogah in sicer prvi večer kot „Hamlet“, drugi večer pa kot Kremenjak v Ernatovej drami „Učitelj Lanovec“.

Ij **Umrl** je Ivan Pintar, sin hišnega posestnika, star 4 dni.

Ij **Fijakarjeva nezgoda**. Fijakarški blapec Žugi je včeraj padel z voza ter se nevarno pobil po obrazu.

Ij **Hud mraz**. Včeraj se je pripeljalo iz Gmunden 21 logaških delavcev, ki so pripovedovali, da je tam tak mraz, da niso mogli več delati, zato so se odpeljali domov.

Ij **Voziček odpeljal** je v soboto zvečer trgovcu Ševarju neznan tat izpred prodajalnice na sv. Jakoba trgu. Voziček je bil še nov in neokovan.

Ij **Ljubljanski „Sokol“** je zopet izvolil za svojega starosta dr. Tavčarja. To izvolitev je pozdravljali dr. Kušar, češ, da v društvo ne smejo priti „nazadnjaške“ težnje. Sokolica torej še dalje zaspanega starosta, ki se zadnjič s svojimi inteligentnimi pristaši niti na „Sokolov“ Silvestrov večer ni potrudil in ki je pozabil, da je sam naznanjal svoj odstop. Sokoli, — grablje pokonci! Društvo ima sedaj 530 članov.

Ij „**Laibacher Turnverein**“ je imel v soboto svoj občni zbor. — Članov ima 585.

Ij **Deželna vinska klet**. Vsled nabave novih vinskih vzorcev prihodnjo sredo odpade javna vinska pokušnja.

Ij **Izgubljene in najdene reči**. Najdena je hranilnična knjižica z večjo svoto denarja. Najdena je tudi denarnica z manjšo svoto denarja. Najden je zlat prstan, katerega se dobi na sv. Petra cesti št. 56. Jerica Peterejeva je izgubila srbrno uro, vredno 20 kron. Delavec Ign. Zupančič je pa izgubil rjavo denarnico s 5 kronami.

Ij **Sreča v nesreči**. Včeraj je no tarski pisar v Lukovici, Franc Jelenec, padel pri „Novem svetu“ po 15 stopnjah v klet. Nezavestnega so prepeljali v deželno bolnišnico. Danes zjutraj se je zdrav vzbudil in odšel domov.

Ij **Na voglu Miklošičeve ceste** in Dalmatinskih ulic so pričeli dovažati razni stavbni material in kopati temelj za novo poslopje, ki se spomladi tam zgradi.

Ij **Zabaven večer**. Udeležniki tečajev za konstruktivno perspektivo in udeležnice javne risarske šole za dame na tukajšnji c. kr. umetno obrtni strokovni šoli priredile v sredo dne 18. t. m. ob 8 uri v Fantinijevi restavraciji zabaven večer, na katerega so povabljeni tudi sorodniki vseh udeležnikov.

Ij **Hripa (influenca)** je v mestu močno razširjena. Nadležna ta bolezen ima svoj vir v nezdravih vremenskih razmerah letošnje nenormalne zime.

Ij **Društvo zdravnikov na Kranjskem**. Prihodnje redno mesečno zborovanje vrši se v sredo, dne 18. t. m. ob pol 6. uri zvečer na okulističnem oddelku dež. bolnice. Dnevni red: 1. Naznanila predsedstva 2. „O radiju in njega vplivanju na oko“. Primarij dr. E. Bock. 3. Demonstracije. 4. Slučajnosti.

Ij **Iz tobačne tovarne**. V imenu večjega števila delavstva smo prejeli to-le: V naši tovarni je na oddelku za cigarete neki paznik, čigar surovosti že nihče več ne more prenašati. Kolne kot Tolminec, zmerja kot kak počestni baraba. Nečemo še za danes povedati njegovega imena, a to naj si zapomni, da če se ne izpremeni njegovo obnašanje, nastopi delavstvo drugo, krajšo pot. In potem ne bo imel več priložnosti poboljšanja!

Književnost in umetnost.

• **Nov Perosijev oratorij**. Prvo izvajanje novega Perosijevega oratorija „Dies iste“ je bil velik dogodek za Rim. Osem tisoč ljudij je izvajanju oratorija v cerkvi Santa Maria sopra Minerva prisostvovalo, med njimi mnogo kardinalov, diplomatični zbor, najvišji krogi rimskih plemenitašev, vsi prijatelji glasbe in tudi mnogi glasbeni kritiki iz cele Italije. Laška kritika hvali velikansko zmožnost in moč

skladateljevo in trdi, da se Perosi v svojem največjem delu vedno bolj približuje izrazovitosti in mogočnosti Wagnerjevega orkestra. V glavni baritonski vlogi je pevec Kaschmann pokazal svoje veliko muzikalno znanje. Perosi je osebno vodil oratorij in dosegel velikanski uspeh.

Razne stvari.

Najnovejše.

Svojo nevesto umoril. Odpuščen infanterist Franc Barta v Budimpešti je izvalil dekle Ano Purgel na dom svoje matere v Csuroy Matijev pod predtvezo, da bo sin deklico poročil, nagovorila deklico, da je deklica vzela iz hranilnice prihranjenih 2600 kron. Ko je starka imela v rokah denar, je s pomočjo svojega sina deklico po noči zadavila. Morilca sta svojo žrtev vrgla v vodo, kjer so jo te dni dobili.

Odrezala si je jezik. Nenavaden slučaj se je pripetil v Parizu. Neka gospa Gauthier je imela z opravljanjem in obrekovanjem toliko posla, da je prišlo več oseb raditega pritožiti se k njenemu možu. Isti je raditega svojo soprego opsoval da je ista vsa razarjena rekla: „Vem, da sem kriva; ne boj se, hočem popolnoma obmolkniti.“ Nato je vzela škarije ter si je z njimi odrezala kos jezika. Morali so jo odvesti v bolnišnico.

General igravec. General Cronje veteran iz burske vojne, je podpisal pogodbo z Williamom A. Brady, da bo eno leto nastopal v New Yorku v igri, predstavljajočo bursko vojno.

Vzgjajališče vegetarijancev. Vseučilčni profesor Baron je zapisal celo svoje premoženje 440 000 mark mestu Vratislavi za vzgjajališče otrok na vegetarijanski način. Najprej je bil ponudil to ustanovo mestu Berlinu, ki jo je pa odklonilo. Dosedaj je v nenavadni zavod sprejetih osem otrok, dve deklici in šest dečkov.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 16. jan. Vest, da je pakt Jugoslovancev z Mladočehi veljal le za Körberjevo ministrstvo je tendenciozna izmišljotina.

Dunaj, 16. januarja. Tekom tedna bo Gautsch sprejel odbor nemške četvorice. V nedeljo in v ponedeljek bo zbran nemški izvrševalni odbor, kateremu bo nemška četvorica poročala o položaju. Nemške stranke bodo imele sejo še-le dan pred sejo državnega zbora.

Dunaj, 16. januarja. V „Deutsches Volkstheater“ so sinoči igrali tendenčno igro „Bratje sv. Bernarda“, v kateri so zasramovali redovnike. Kršč. socialci so pred glediščem naredili protidemonstracijo.

Trst, 16. jan. Bataljon lovcev, ki pride v kratkem, nastavljen bode deloma na gradu deloma v vojašnici „Campo Marzio“. Uradni list poroča nadalje, da se za Trst določena vojna ladja „Leopard“ usidra pri Sv. Andreju.

Pariz, 16. novembra. Kdo bo Combov naslednik še ni nič gotovega. Skoro gotovo bo dobil Rouvier nalogo, sestaviti novo ministrstvo.

Pariz, 16. jan. Loubetova mati je umrla.

Rim, 16. jan. Danes je bila v cerkvi sv. Petra beatifikacija Marka Štefana Križina.

London, 16. januarja. Steselj je v soboto s svojo soprogo prišel v Nagasaki. Japonski guverner mu je priredil slovesen sprejem. 50 orožnikov je Steslja spremljalo v predmestje, kjer se je ustavil pri neki dami, katero že več let pozna.

Peterburg, 16. januarja. Vesti, da so tu nezadovoljni s Kuropatkinom, ker je pozimi imel samo manjše boje ter da bo odpoklican, so neresnične.

Peterburg, 16. januarja. V Carskem selu živi sin generala Steslja, stotnik Steselj, ki odločno zavrača trditev, da bi bil njegov oče dal inicijativo za kapitulacijo. Iz njegovih pisem sklepa, da je bil daleč od take misli in tudi navaja, da ni v njegovi navadi, udajati se sovražniku. O kapitulaciji je odločil vojni svet, ki ima dolžnost takoj odstraniti onega, ki prvi izpregovori o kapitulaciji. In to se z njegovim očetom ni zgodilo.

Peterburg, 16. jan. Na dan pravoslavnega nov. leta je bilo tu vse mirno. Car je bil v Car. selu. Običajni sprejemi diplomatov so letos izostali. Tudi zastav ni bilo. Potrjenja sklepov ministrstva še vedno ni.

London, 16. jan. Rusija je predlagala Japonski naj državi izmenjati ujetnike. Japonska je predlog sprejela.

Tokio, 16. jan. Stesljevo hišo so pri obleganju Port Arturja štiridesetkrat zadeli granate.

Gradeo, 16. januarja. Župan v Gratweinu je radi defraudacije odstavljen.

Krakovo, 16. januarja. V Tarnovu so zasledili v poštnem vlaku veliko tatvino. Med drugim manjkata dve vreči z vsebino 183.000 kron.

Tiencin, 16. januarja. Škof v Tienčinu Tavier umira.

Hamburg, 16. januarja. Danes se je odpeljal na bojišče v Nemško Afriko 40 častnikov, 1045 mož in 530 konj.

Hamburg, 16. jan. V Hartungu sta pustila neki gospod in neka gospa doma 22letno pestunjo Mih. Urbaniak samo s svojo hčerko. Pestunja je hčerko ubila, vlomila v omaro, vzela 1000 mark ter pobegnila. Aretirali so morilko na parniku, namenjenemu v Ameriko.

97 4-1 Za
predpusne veselice priporočam:
☞ Koriandoli, ☞
serpentine (papirnate kače),
koriandoli „granate“.
Za društva pri večjih naročilih
znižane cene

Tovarniška
zaloga papirja in
tvornica papirn. blaga
Jos. Petrič
Ljubljana

Sprejme se takoj v trgovino mešanega blaga

učenec

poštenih staršev, več slov. in nem. jezika
star 14 let. Leopold Zoré
96 1-1 trgovina Javornik.

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri ces. kralj. okrajnem sodišču v Žužemberku so po prošnji lastnika šole na Hribu pri Hinjah naprodaj po javni dražbi sledeče nepremičnine odnosno stara šola na Hribu pri Hinjah hš. št. 106 k. o. Hinje za katero so se ustanovile pristavljene izklicne cene in sicer:

Šola parc. št. 86 in 96, vrt parc. št. 1166/2 vodnjak

za 3520 K za katero se je ustanovila izklicna cena v znesku 2640 K.

Dražba se bo vršila dne 23. januarja 1905 pri tej sodnji ob 11. uri dopoldne.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno. Vsak ponudnik mora položiti 20% cenilne vrednosti kot varščino.

Dražbeno izkupilo je plačati v enem mesecu od dneva dražbe naprej.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri podpisnem sodišču od. l.

84 1-1

C. kr. okrajno sodišče Žužemberk oddelek I

dne 3. januarja 1905.

Društvo zdravnikov na Kranjskem razpisuje za l. 1905
podpore iz dr. Löscher-Medarjeve ustanove

do katerih imajo pravico vdove in sirote po društvenih članih. Z uradnimi (legalnimi) ubožnimi izpričevali opremljene prošnje vposlati je do konca januarja t. l., na društveno vodstvo.

59 1-1

Priporočamo

Švicarska vezila

za telesno in posteljno perilo
ki glede trpežnosti ne zaostaja
za ročnim delom. Dobi se v
Ljubljani samo pri
Antonu Šarcu, specialna
trgovina za opreme nevest,
Sv. Petra cesta št. 8.

42 12-2

Leštilni odtiskalni papir,

odlikovan na svetovni razstavi v Čikógi. Preprosto uporabljiv za posnemanje poljubnega lesovja pripoo-
hištvu, vratih itd. Dobiva se pri tvrdki BRATA
EBERL v Ljubljani, Fraučiškske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 524 20 11-9

Močvirski odbor javlja prežalostno
vest, da je njega večletni zaslužni član
in predsednik
Fran Trtnik
deželni blagajnik, posestnik i. t. d.,
dne 13. januarja 1905 po kratki bolezni
preminul.
Ljubljana, 14. jan. 1905.

Poziv.

Podpisani je bil v „Narodu“ z dne 14. t. m. št. 11. napaden v dnevni notici, pod naslovom: „Vzoren duhovnik“, ki je v cellem obsegu zlagana ali vsaj zlobno zavita. Ker ima potrpežljivost svoje meje in ker menijo šmartinski junaki in junakinje, da je „Narod“ torišče, kjer nekaznovani lažejo, zato tu javno pozivljam „prizadete“, da naj podpišejo svoje ime Dana bo tem junakom prilika, dokazati svoje trditve pred sodiščem, ne samo obrekovati po „Narodu“.

Smartno pri Litiji, 15. jan. 1905

Fr. Kralj,
beneficijar.

Opravilna številka Nc 1 47/4
2/c

Pijte
Klauerjev
„Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.
5441 50-127

Veliko zalogo absolutno zajamčenega
pristnega vina

priporočano opetovano od knezoškof.
ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg.
župnikom za mašna vina, ima

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Izborna kvaliteta; belo po 40, 45
in 50 kron, rdeče po 30 do 40 kron
postavljeno v Postojno ali Ajdovščino.
Izpod 56 litrov se ne oddaja; na de-
belo po dogovoru ceneje. Prevara iz-
ključena, ker je klet pod nadzorstvom
dekana vipavskega. 1731 13

V zalogi je tudi **tropinsko**
žganje. Zadruga pri večjih naročilih
izjemne cene.

Za obilne naročbe se priporoča:

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Iz proste roke prodam svojo
posestvo na Brezjah
obstoječe iz hiše št. 33, gospodarskega
poslopja in dveh njiv ob cesti, ki sta
pripravni za stavbišča. — Več se izve
pri lastniku J. Kleindienstu, Brezje
št. 33 ali pa na Savi št. 35. 58 3-2

Kovačnica

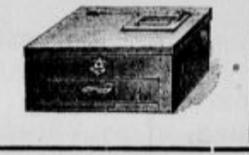
s potrebno kovaško opravilo in prijetnim
stanovanjem se da pod zelo ugodnimi po-
godi spretnemu oženjenemu kovaču, kateri
ima koncesijo za kovaški obrt takoj ali
pa po dogovoru 69 6-2

☐☐☐ v najem. ☐☐☐

Ponudbe sprejema **Karol Lenčo**, po-
sestnik in vin. trgovec na Lavercu p. Ljublj.

Posojilnica v Radovljici
razpisuje službo
tajnika.
Ponudbe naj se pošiljajo do
dne 20. prosinca t. l. na naslov:
dr. J. Vilfan, odvetnik v Ra-
dovljici. 62 3-2

Plesna- specialiteta belih kril, belih svilnatih eta-
nin in bluz iz sukna, kakor tudi salonskih
oblek, sukenj in frakov le v ☐☐☐☐☐
Angleškem skladišču oblek.
Velespoštovanjem **O. Bernatovič, Ljubljana.**
72 3-2

Denar prihrani

kdor se obrne na nas pred nakupom registrirne blagajne

Garantujemo,

da prodamo boljšo blagajno in ceneje od vsake druge trdke sveta. — Po dopisnici naj se
zahteva uzorce in navodilo, katero pošiljamo zastonj.

Prima-blagajne za vsako ceno od 65.— kron višje.

Obsežno patentovano zavarovanje. — Prikladno mesečno plačevanje. — National Cash Register C. o. Limited.
Dunaj I., Kärntnerstrasse 12. 83 3-1

Uzorno skladišče in zastop za Kranjsko KONRAD TIPPEL, Ljubljana, Wolfove ulice šte. 1.

Že skozi 19 let
boleham na želodcu. Po
poskušnjah z različnimi
zdravili sem začel leta
1896. rabiti Vašo
tinkuro
za želodec,
ki mi je vedno prav
dobro služila kot učin-
kujoče zdravilo, pa ne
le meni, ampak tudi
raznim boleham osebam, katerim sem jo po-
darih. Zato jo najtopleje priporočam vsakomur,
ki trpi na želodčni bolezni. 790 50-36
Friderik Repolusk,
župnik v št. Vidu nad Valdekom, p. Misoling,
16. dec. 1903.

Resnici čast!

Vaše „**Železno vino**“ se mi je pri
mnogoteri, večletni uporabi v svoji družini,
kakor pri drugih obično izborni obneslo. Prav
posebno je bil njega učinek očividni pri slabo-
krvnih, pri osebah oslabiljenih prebavil in ne-
rednem krvotoku ter podobnih defektih. Zato
morem Vaše res izborni železno vino iz
lastne večletne izkušnje v enakih in podobnih
slučajih vsakemu kar najtopleje priporočati!

Anton Žnidaršič,

župnik pri Beli cerkvi, p. St. Jernoj, Dolenjsko
1. marca 1904.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvrjuje
odlikovani lekarnar **G. PICCOLI, Ljubljana**
lekarna „Pri angelu“, Dunajska cesta, dvorni
založnik Njihove Svetosti papeža.

Ženitev.
28 let stari vdovec, c. kr. uradnik,
hišni in zemljiščni posestnik v
mestu. — Premoženje vredno nad
20.000 kron. — Želi se poročiti,
vdovec neizključeno. — Slika se
prosi. — Zahteva se tudi primerni
denar. — Slika se vrne pod stro-
gim molčanjem.
Naslov: N. M. 122, Ljubljana,
poste restante. 37 5-4

Sprejemem takoj 73 3-2
učenca
od 14 let starega naprej, pod dobrimi
pogoji za **pekovsko obrt**. — **Josip**
Možina, pekovski mojster v Kamniku,
Velika ulica št. 4, Kranjsko.

Velika prodaja koljerjev.

300 kom. kožuhovinastih v vseh barvah á	K 1.—
200 " " v črnih in rjavih barvah	" 2.—
150 " " v dolgih, črnih, rjavih, sivih barvah	" 4.—
110 " " prav lepih v vseh barvah	" 6.—
90 " " prav modernih po	" 8.—

265 kom. Nutria, bibrovine, sealskina, perzij. skungov, vsak
komad za polovično lastno ceno. — Vsak muft 2 K.
O. Bernatovič
Angleško skladišče oblek. 2178 3-3

Knjigarna
J. Krajec nasl.
v Rudolfovem
priporoča iz lastne zaloge
spise Krištofa Šmida.

Do sedaj so izšli sledeči zvezki:

- I. zvezek: **Ljudevit Hrastar**. — **Golobček**. Posl. P. Hugolin Satt-
ner. (Drugi natis.) Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- II. " **Jozafat, kraljevi sin Indije**. Posl. P. Flor. Hrovat. (Drugi
natis.) Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- III. " **Pridni Janezek in hudobni Mihec**. Posl. F. Flor. Hro-
vat. Mehko vezan 80, trdo 1 K.
- IV. " **Kanarček, Kresnica, Kapelica v Gojzdu**. Posl. P. Hu-
golin Sattner. Mehko vezan 40, trdo 60 v.
- V. " **Slavček**. — **Nema deklica**. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko
vezan 40, trdo 60 v.
- VI. " **Ferdinand**. Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 60,
trdo 80 v.
- VII. " **Jagnje**. — **Starček z gore**. P. Flor. Hrovat. Mehko ve-
zan 70, trdo 90 v.
- VIII. " **Pirhi**. — **Ivan, turški soženj**. **Krščanska obitelj**
(družina). Posl. P. F. Hrovat. Mehko vez. 60, trdo 80 v.
- IX. " **Hmeljevo cvetje**. — **Marijina podoba**. Posl. P. Flor.
Hrovat. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- X. " **Ludovik, mladi izseljenec**. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko
vezan 60, trdo 80 v.
- XI. " **Najboljša dedščina**. **Leseni križ**. Posl. P. F. Hrovat.
Mehko vezan 40, trdo 60 v.
- XII. " **Roza Jelodvorska**. — **Izdalo Katoliško tiskovno društvo**
v Ljubljani. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- XIII. " **Sveti večer**. Posl. Fr. Salezij. Mehko vezan 60, trdo 80 v.

Spisi Krištofa Šmida se bodo nadaljevali. Name-
njeni so naši mladini ter so bili čestokrat pri-
poročeni od raznih strani. Primerni so kot darilo
ob vsaki priliki, zato je tudi na zahtevanje ve-
žemo v primerno obliko.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri žrebanjih pri izžrebanju najmanj-
šega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor
je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 18 150-7